

BS 31/15

Til: **Bibliotekstyret**

Møtedato: 25.9.2015

BS 31/15 Effektivisering og bemanning UB – oppfølging

Forslag til vedtak:

Bibliotekstyret slutter seg til bibliotekdirektørens vurderinger mht UBs bemanning og godkjenner tentativ ramme for ny bemanningsplan slik det framkommer i saksframlegget, som styringsmål.

Bibliotekdirektøren bes fortsette arbeidet slik skissert.

Vedlegg:

Bemanningsplaner

- Stab
- Avdeling for bibliografiske tjenester
- Avdeling for brukerrettede tjenester
- Result

Tidligere dokumenter i saken:

Styresak BS 14-15 Effektiviseringsreformen – Bemanning ved UB (arkivreferanse 2015/2651-1)

Fakta:

Redusert basisbevilgning

Vedtatt bemanningsplan: 105,6 årsverk

Fast tilsatt personale pr 15.9.2015: 99,8 årsverk

Innledning

Som bibliotekstyret tidligere er gjort kjent med, vil UBs basisbevilgning bli betydelig redusert i perioden fram til 2019. Til sammen vil nedskjæringene for å finansiere UiTs byggevirkksomhet og som følge av avbyråkratiseringsreformen utgjøre en reduksjon for UB i størrelsesorden 3 millioner kroner. Dette tilsvarer ca 5 % av basisbevilgninga (utenom litteraturbevilgninga).

Nedskjæringene er allerede i gang: Kutt til byggevirkksomheten ble foretatt i 2014 og dette videreføres, og fra og med 2015 er det foretatt kutt som følge av avbyråkratiseringsreformen. Ytterligere kutt i perioden 2016-2018 forventes å utgjøre nærmere 2 millioner kroner.

I styresak BS 14-15 redegjorde bibliotekdirektøren for sin vurdering av hvordan UB må møte disse nedskjæringene. Bibliotekdirektøren ser det som nødvendig med reduksjon i bemanning, i størrelsesorden 5-6 årsverk. Det forutsettes at dette skal skje ved naturlig avgang. Bibliotekstyret sluttet seg til bibliotekdirektørens vurderinger.

Dagens bemanningsplan og faktisk bemanning

Iht gjeldende bemanningsplan skal UB ha 105,6¹ faste årsverk. UB gjennomførte i 2014 en større omorganisering (PROG), som medførte at avdelingsstrukturen ble endret. Samlet antall stillinger var forutsatt uendret.

I den nye avdelingsstrukturen fordeler stillingene seg slik:

Bemanningsplan faste stillinger (inkl. faste eksternt finansierte) – UB 2015 - årsverk						
Stillingskategori/avdeling	Førstestillinger inkl. første-bibliotekarere	Forskerstillinger og univ.bibliotekarere	Tekniske stillinger	Adm. stillinger	Sum 2015	Andel i %
Ledelse og stab	0	0	0	10	10	9,5
Bibliografisk	0	0	0	23	23 ²	21,8
Brukerrettet	10	7	3	35,6	55,6 ²	52,6
Result	9	0	2	6	17	16,1
Sum stillinger	19	7	5	74,6	105,6	100,0

Per 15.9.2015 er personale tilsatt fast i stillinger tilsvarende 99,8³ årsverk, fordelt slik:

Avdeling	Fast tilsatt personale (årsverk)	Ubesatte årsverk ⁴
Ledelse og stab	9,0	1,0
Bibliografisk	21,9	1,1
Brukerrettet	52,5 ³	3,1
Result	16,4	0,6
Sum	99,8	5,8

Tabellen viser også hvor mange årsverk som er ubesatt, i forhold til gjeldende bemanningsplan.

Lønnskostnader

Gjennomsnittlig kostnad per tilsatt årsverk (åv) i 2015 er 603 tusen kroner. Full bemanning (alle 105,6 åv besatt) koster dermed 64 mill. kroner.

Per 15.9.2015 er 99,8 av de 105,6 årsverkene permanent besatt, inkludert en stilling som er under tilsetning. Dette utgjør en årlig kostnad på ca 60 mill. kroner.

¹ I årsplan for 2015 er antallet feilaktig oppgitt til 106,6 åv

² Korrigeret, i årsplanen er det oppgitt 22 på bibliografisk og 56,6 på brukerrettet avd

³ Inkluderer stilling under tilsetning (fagansvarlig økonomi)

⁴ I forhold til gjeldende bemanningsplan

Avrundet utgjør årets (2015) bevilgning 56 mill. kroner⁵. Det dekker bare 93 årsverk, eller knapt 88 % av lønnskostnadene ved full bemanning. Det er nødvendig for avdelingene – i større eller mindre grad – å skaffe andre inntekter eller holde stillinger ledige.

Driftskostnader

UiT sats er 50 tusen kroner pr årsverk⁶ til drift. Bibliotekdirektøren finner det fornuftig å benytte samme sats i UBs beregninger. Med denne satsen utgjør driftskostnadene for 105,6 årsverk ca 5,3 mill. kroner, mens de for 99,8 årsverk utgjør ca 5,0 mill. kroner.

Dagens finansiering

Med lønnskostnad 603 tusen kroner og driftskostnad 50 tusen kroner per årsverk, utgjør lønns- og driftskostnader for de 99,8 årsverkene som er besatt til sammen ca 64,5 mill. kroner. Bevilgninga på 56 mill. kroner finansierer således lønn og drift for ca 85,8 årsverk.

De resterende 14 årsverkene (åv) finansieres i dag slik:

- eksterne inntekter (NAV, UNN)	3,5 åv
- litteraturbevilgninga	1,0 «
- sentralt dekningsbidrag	7,0 «
- <u>ledige lønnsmidler</u>	<u>2,5 «</u>
Til sammen	14,0 åv

Dessuten har 5 ansatte permisjon uten lønn, uten at vikar er tilsatt. Det er i tillegg budsjettert med et visst omfang av andre permisjoner og sykepengerefusjoner.

Dette er det store bildet. Samlet sett ser det greit ut, når så mange stillinger (5,8 årsverk) er ubesatt. Det må imidlertid tilføyes at det er store variasjoner mellom avdelingene i år.

Pga PROG har UB i 2015 unormalt stor ledighet. Stillinger ble holdt ledige i påvente av en gjennomgang av hvordan de best kunne disponeres i den nye strukturen. Med de nedskjæringer som nå er varslet, kommer denne ledigheten godt med. Det må vurderes nøye i hvilken grad stillingene kan besettes.

Hva kan inntektene dekke i 2019?

Det er varslet økte kutt til og med 2018, i tillegg til kuttet pga byggevirksomhet som vil bli mer eller mindre permanent (opprinnelig 15 år). De videre beregninger og betraktninger tar derfor utgangspunkt i slik situasjonen ventes å være i 2019, så langt dette er kjent i dag.

Beregnet i 2015-kroner kan vi i 2019 vente en basisbevilgning på knapt 54 mill. kroner. Med en gjennomsnittlig kostnad per årsverk, inkludert drift, på 650 tusen kroner, kan bevilgninga finansiere 83 årsverk.

⁵ Etter fratrekk av litteraturbevilgning, OA-fond, ph.d.-kurs og rekrutteringsstillinger

⁶ Jf fastsatte prinsipper for splitting av budsjetter

UB har også andre inntekter som må kunne anses som sikre og stabile. UBs andel av sentralt dekningsbidrag er i den kategorien. Likeledes anser bibliotekdirektøren inntektene fra UNN-avtalen og et spesielt NAV-tiltak som sikre inntekter. Andre eksterne inntekter anses i hovedsak å være av midlertidig og variabel karakter (typisk prosjektmidler, oppdragsmidler), og er således uegnet til å finansiere faste stillinger.

Sykepengerefusjoner må kunne betraktes som en sikker «inntektskilde» i en så stor organisasjon. UBs sykefravær ligger i dag på rundt 6 %, men forutsettes redusert til UiTs snitt, dvs det skal ned mot 3 % (ca 3 årsverk). Basert på sykefraværstatistikken antas at om lag 2/3 av dette vil være sykefravær over 16 dager, som vil utløse refusjoner.

Bibliotekstyret har godkjent at et særskilt tiltak finansieres over litteraturbevilgninga. Denne ordninga har eksistert i flere år, og bibliotekdirektøren anbefaler at den videreføres.

Kuttet i basisbevilgning for å finansiere UiTs byggevirkksomhet var knyttet til enhetenes avsetninger. Bibliotekstyret har derfor i to år godkjent et driftsbudsjett med tilsvarende underskudd, dvs at kostnaden dekkes av avsetningene. Bibliotekdirektøren anbefaler at denne praksisen, som i realiteten betyr å finansiere faste stillinger ved hjelp av avsetninger, *ikke* videreføres.

Da kan vi sette opp følgende:

Finansieringskilde	Antall årsverk finansiert
Basisbevilgning	83,0
Dekningsbidrag	7,0
Eksterne inntekter (UNN, NAV)	3,5
Sykepengerefusjoner	2,0
Litteraturbudsjettet	1,0
Sum	96,5

På denne bakgrunn vurderer bibliotekdirektøren at det er realistisk å kunne finansiere 96,5 faste årsverk i 2019.

Hvor skal vi?

Bibliotekdirektøren kan slå fast at UB med gjeldende bemanningsplan allerede har for høye lønnskostnader. Det går bra bare fordi det er store vakanser. Når det de nærmeste årene i tillegg kommer varige bevilgningskutt, er det helt nødvendig at bemanningsplanen nedjusteres.

Bibliotekdirektørens vurdering er at det er basisbevilgninga og andre sikre og stabile inntekter som skal finansiere UBs faste bemanning, inkludert driftskostnader. Det må være målet. Bibliotekdirektøren anser det som urealistisk at mange faste årsverk vil kunne finansieres av eksterne inntekter.

Basert på ovenstående betyr det at UBs bemanning skal reduseres til 96,5 faste årsverk i 2019. I forhold til gjeldende bemanningsplan er dette en reduksjon på vel 9 årsverk, mens det i forhold til dagens omfang av fast tilsatte medarbeidere (99,8 år) betyr en reduksjon på om lag 3 årsverk.

Konklusjon

Bibliotekdirektøren anser det som nødvendig at UBs bemanning over en 4-5-årsperiode reduseres med 9-10 årsverk i forhold til gjeldende bemanningsplan:

- 6 årsverk knyttet til effektiviseringsreformen
- 2-2,5 årsverk knyttet til redusert sykepengerefusjon (når sykefraværet går ned)
- 1 årsverk finansiert ved permisjoner, mangler finansiering når permisjonene avsluttes

Pensjonering i perioden 2015-2020

Som beskrevet i styresak BS 14-15 vil flere av UBs ansatte nå pensjonsalder i løpet av perioden 2015-2020. Legges pensjonering ved fylte 67 år til grunn, fås følgende:

Avdeling	Fast tilsatt personale (årsverk)	Ansatte som har fylt/fyller 67 år i perioden 2015-2020 (årsverk)
Ledelse og stab	9,0	0
Bibliografisk	21,9	4,6
Brukerrettet	52,5	6,8
Result	16,4	2,4
Sum	99,8	13,8

Selv om faktisk pensjonstidspunkt for den enkelte ansatte kan avvike fra dette, mener bibliotekdirektøren at en med basis i dette med rimelig sikkerhet kan gå ut fra at flere ansatte vil gå av med pensjon, helt eller delvis, i løpet av perioden.

Ser vi isolert på antall årsverk, viser denne oversikten at det vil være mulig å nå ønsket mål mht fast ansatte – reduksjon til 96,5 årsverk – ved naturlig avgang.

Avdelingsvis dimensjonering

Skal vi nå målet om å komme ned til 96,5 faste årsverk i 2019, kan vi egentlig ikke tilsette i de vakante stillingene. Vi kan heller ikke uten videre foreta tilsettinger når nye stillinger måtte bli ledige.

En slik løsning antas imidlertid å sette UB i en meget vanskelig situasjon, da det både er behov for ny kompetanse og å erstatte kompetanse. Dessuten er det problematisk å nedskalere virksomheten så mye “over natta”. Dette kan ikke gjennomføres uten videre.

Derfor vil bibliotekdirektøren anbefale at det åpnes for å foreta tilsettinger i utvalgte ledige stillinger. I så fall vil det bli behov for større kutt andre steder i UBs virksomhet.

Bibliotekdirektøren ser klart at det i denne situasjonen ikke vil være mulig å opprettholde alle dagens oppgaver i organisasjonen. Dette forsterkes av at vi stilles overfor nye krav og forventninger, som medfører at nye oppgaver må ivaretas.

Det er helt nødvendig å komme fram til hvilke oppgaver UB skal prioritere framover. Framtidig stillingsstruktur og fordeling av stillinger mellom avdelingene må stå i forhold til dette. UiTs og UBs strategiplaner vil være viktige styringsredskaper i dette arbeidet.

Dessuten ligger det sterke føringer fra departementet i effektiviseringsreformen på at administrative kostnader skal kuttes til fordel for forskningsaktiviteten. UiT har beregnet enhetenes bevilgningskutt pga effektiviseringsreformen på basis av den enkelte enhets administrative stillinger og faglige støttestillinger. Faglige stillinger (førstestillinger m. fl.) er holdt utenom. Bibliotekstyret har i sin behandling av styresak BS 14-15 sluttet seg til bibliotekdirektørens vurdering at dette også skal følges av UB. Det betyr at UBs vitenskapelige/faglige stillinger i størst mulig grad skal skjermes. Nedskjæringene bør dermed, i utgangspunktet og relativt sett, i større grad foretas i Stab og Avdeling for bibliografiske tjenester, enn på Result og i Avdeling for brukerrettede tjenester.

I styresak BS 14-15 skisserte bibliotekdirektøren en modell for avdelingsvis fordeling av kuttet på 6 stillinger som følger av effektiviseringsreformen, med skjerming av fagstillingene. Den ga følgende fordeling:

Stab: 1,35 åv
Bibliografisk: 1,25 åv
Brukerrettet: 2,25 åv
Result: 1,15 åv

Det synes naturlig at de to årsverkene finansiert av sykepengerefusjoner kuttes ved en pro rata-fordeling. I tillegg må et årsverk som i dag er finansiert ved frigjorte midler i samband med permisjon, også kuttes.

Bibliotekdirektøren foreslår at dette kan danne utgangspunkt for det videre arbeidet.

I tabellform kan vi oppsummere dokumentet slik:

Avdeling	Bemanningsplan	Fast tilsatt personale (årsverk)	Ubesatte årsverk ⁷	Nedskjæring	Ny bem.-plan	Når pensjonsalder ıla 2020
Ledelse og stab	10	9,0	1,0	?	?	0
Bibliografisk	23	21,9	1,1	?	?	4,6
Brukerrettet	55,6	52,5 ³	3,1	?	?	6,8
Result	17	16,4	0,6	?	?	2,4
Sum	105,6	99,8	5,8	9,1	96,5	13,8

Bibliotekdirektøren er i gang med arbeidet, som vil bli gjennomført i løpet av høsten i samarbeid med UBs ledergruppe.

⁷ I forhold til gjeldende bemanningsplan

Fusjonen

Ytterligere et forhold vil få en viss betydning. Fusjonen med Høgskolen i Harstad (HiH) og Høgskolen i Narvik (HiN) fra 1.1.2016 vil tilføre UB 7 eller 8 nye stillinger til sammen på disse to stedene. I utgangspunktet vil de komme inn i vår organisasjon med fullfinansiering. Men vi må være forberedt på at disse midlene i perioden 2016-2018 vil bli skåret ned på samme måte som UiTs bevilgning blir. Legges UBs kutt til grunn, vil det kunne utgjøre 100-200 tusen kroner, eller 0,2 årsverk.

Medbestemmelse

Bibliotekdirektøren vil, i tråd med Hovedavtalen, legge saken fram for UBs tillitsvalgte og involvere dem i det videre arbeidet med ny bemanningsplan.

Johanne Raade
bibliotekdirektør

—
johanne.raade@uit.no
77 64 51 21

Marianne Foss
ass. bibliotekdirektør
—
marianne.foss@uit.no
77 64 57 21

Bibliotekstyrets vedtak:

Bibliotekstyret slutter seg til bibliotekdirektørens vurderinger mht UBs bemanning og godkjenner tentativ ramme for ny bemanningsplan slik det framkommer i saksframlegget, som styringsmål. Bibliotekdirektøren bes fortsette arbeidet slik skissert.